НОЯБРЬ 22
1939 во
№ 162 (2025)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс ознаменуйтам выль хозяйственнӧй успехъясӧн

Избирательнӧй кампание кыскӧ государственнӧй строительствоӧ уна миллион йӧзӧс, котыртӧ найӧс, политической активность содӧ уджалысь йӧзлӧн медся разнообразнӧй слойясын. Налысь внимание ёсьтӧ общегосударственнӧй политикалӧн зэв важнӧй вопросъяс дінӧ. „Избирательнӧй кампание,—кыдзи шуліс М. И. Калинин ёрт,—кыпӧдӧ быд мортӧс, кодi занят аслас быдлунъя, будничнӧй уджӧн, сійӧ кыпӧдӧ сійӧс вылӧджык. Сійӧ заставляйтӧ быд рядовӧй мортӧс, тайӧ мортыслысь мозгъяссӧ уджавны пӧсьджыка, интенсивнӧйджыка. Быдӧн чувствуйтӧ асьсӧ не рядовӧй мортӧн, а чувствуйтӧ асьсӧ кыдз быттьӧ революционнӧй армияса боецӧн, чувствуйтӧ асьсӧ сійӧ моментъясас великӧй Сӧветскӧй Союзса став населениекӧд торйӧн крепыда йитчӧмӧн“.

Тайӧ великӧй да святӧй чувствоӧ чужтӧ сӧветскӧй мортын стремление шедӧдны выль успехъяс аслас трудовӧй пост вылын да сідзи ӧддзӧдны социалистическӧй строительствоса став фронтъяс вылын миянлысь продвижение. Нинӧм шензянаыс сы вӧсна абу, мый уна сюрс бӧрйысьӧмводзвывса собраниеяс вылын не сӧмын торъя рабочӧйяс, работницаяс, колхозникъяс, колхозницаяс, специалистъяс, служащӧйяс, но и предприятиеяслӧн, колхозъяслӧн дзонь коллективъяс заявитісны государственнӧй планъяса содтӧдӧн тыртӧм шедӧдны кӧсйӧм йылысь, босьталісны ас выланыс выль содтӧд обязательствояс Коймӧд Сталинскӧй Пятилетка нима социалистическӧй ордйысьӧмын.

Позьӧ вайӧдны не этша фактъяс, кодъяс петкӧдлӧны, кыдзи сійӧ обязательствоясыс пӧртсьӧны олӧмӧ.

Ыджыд производственнӧй подъём йылысь висьталӧ и том ленинградскӧй судостроительяслӧн водзмӧстчӧм, кодъяслысь Сӧветскӧй Союзса став том йӧз дінӧ шыӧдчӧм печатайтӧма талун „Правдаын“. Комсомолецъяс, томйӧз асланыс энергичнӧй уджӧн отсалісны срокысь водз сдайтны ӧткымын важнӧй государственнӧй заданиеяс, кодъясӧс выполняйтӧ С. Орджоникидзе нима судостроительнӧй завод. Том стахановецъяс предложитісны срокысь водз тыртны вося программа декабрь 12 лун кежлӧ, и тайӧс вӧлі поддержитӧма заводса став коллективӧн. Найӧ ӧні босьтӧны ас выланыс выль обязательствояс бӧрйысьӧмъяс честь кузя: срокысь водз выполнитны декабрь 24 лун кежлӧ комсомоллы подшефнӧй куим объект вылын специальнӧй задание, чинтыны брак, котыртны стахановскӧй школаяс, кыкмындаавны многостаночникъяслысь лыд, ведущӧй операцияяс вылӧ подготовитны 100 нылӧс, профессияяс совмещайтӧм вылӧ мӧд специальностьӧ велӧдны 200 мортӧс, экономитны электроэнергия, ломтас да с. в. Рӧдиналы благо вылӧ нӧшта бурджыка, нӧшта производительнӧйджыка уджавны стремлениеӧн тырӧмӧн, том судостроительяс став томйӧзлы шыбитӧны клич:

— Бӧрйысян лун встретитны выль производственнӧй победаясӧн! Сетам страналы планысь вывті уна сё сюрс тонна сталь, чугун, прокат, изшом, уна дас турбина, тракторъяслысь колоннаяс! Лэдзам паськыда потребляйтан унджык тӧвар! Колхознӧй муяс вылын 1940 воын обеспечитам нӧшта вылынджык сталинскӧй урожай!

Тайӧ чукӧстчӧмыслӧн самӧй характерыс яркӧя рисуйтӧ сӧветскӧй йӧзӧс, став государстволӧн, став обществолӧн благо йылысь налысь тӧждлунсӧ. Ленинградса судостроительяс тӧждысьӧны металл сывдӧм содтӧм вӧсна, турбинаяс, тракторъяс, паськыда потребляйтан тӧвар вӧчӧм вӧсна сідзжӧ, кыдзи и металлургъяс, машиностроительяс, текстильщикъяс заинтересованӧсь корабльяс лэдзӧм содтӧмын. И абу сомнение, мый ленинградецъяслӧн шыӧдчӧм не сӧмын кутас способствуйтны хозяйственнӧй удж дінӧ комсомоллысь внимание ёнмӧдӧмлы, производственнӧй олӧмын томйӧзӧн нӧшта ёнджыка участвуйтӧмлы, но лоас удовлетворениеӧн встретитӧма став рабочӧйясӧн, колхозникъясӧн, интеллигенцияӧн. Социалистическӧй ордйысьӧм историяын комсомолецъяс ворсісны зэв ыджыд роль. И ӧні, комсомолецъяс кӧ—партиялӧн отсасысьяс—петкӧдласны ассьыныс творческӧй инициатива быд заводын, быд колхозын, учреждениеын, школаын, найӧ вермасны асьныс зэв уна вӧчны да кыскыны ас бӧрсяныс мукӧдъясӧс коймӧд пятилетка мӧд волысь план ставнас да содтӧдӧн тыртӧм вӧсна тышӧ. Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс производственнӧй достижениеясӧн ознаменуйтӧм вӧсна тышӧ.

Район, кар, область, край, республика водзын суалысь хозяйственно-политическӧй могъяс успешнӧя олӧмӧ пӧртӧм вылӧ массаясӧс мобилизуйтӧм—татшӧм важнейшӧй требованиеясысь ӧти, кутшӧмӧс сувтӧдӧ ВКП(б) Центральнӧй Комитет партиялӧн быд организация водзын ӧнія избирательнӧй кампаниеын. Партиялысь политика паськыда разъясняйтӧм да быд республика, край, область, район, кар, сикт водзын суалысь конкретнӧй хозяйственно-политическӧй могъяс успешнӧя олӧмӧ пӧртӧм вылӧ уджалысь йӧзӧс мобилизуйтӧм эм важнейшӧй мог и став агитационно-пропагандистскӧй уджлӧн бӧрйысян кадӧ.

Партийнӧй организацияяс сетӧны ӧні уна вын избирательнӧй кампаниелы. Тайӧс сійӧ и требуйтӧ. Колӧ обеспечитны местнӧй Сӧветъясӧ достойнӧй, Ленин—Сталин партиялы преданнӧй йӧзӧс выдвинитӧм. Колӧ добитчыны, медым бӧрйысьӧмъяс мунісны избирательнӧй законкӧд стрӧга лӧсялӧмӧн, некутшӧм нарушениеястӧг. Колӧ зэв паськыд масштабъясын котыртны коммунистъяс да беспартийнӧйяс блоклӧн кандидатъяс вӧсна агитация. Большевистскӧй веськӧдлӧмлӧн искусство лоӧ сыын, медым кужӧмӧн сочетайтны став тайӧ могъяс олӧмӧ пӧртӧм, став мукӧд уджъясын — партийнӧйын, государственнӧйын, хозяйственнӧйын—некутшӧм личӧдӧм лэдзтӧг.

Вӧлі эськӧ не сӧмын тешкодь, но и преступнӧ, бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмӧн занятость вылӧ ыстысьӧмӧн, кольны кутшӧмкӧ „мӧд кад“ кежлӧ сэтшӧм неотложнӧй делӧяс, кыдзи, шуам, населениелы тӧв кежлӧ ломтас заготовитӧм.

Тӧлысьысь неуна унджык колис 1939 во помӧдз. Вося народно-хозяйственнӧй план тыртӧмӧн сувтісны медся боевӧй лунъяс. Страна предъявляйтӧ зэв ыджыд, пыр содысь спрос ломтас вылӧ, металл вылӧ, электроэнергия вылӧ, машинаяс вылӧ, паськыда потребляйтан тӧваръяс вылӧ. Уна удж ӧні сиктын—и животноводство юкӧнын й тулыс кежлӧ ас кадӧ лӧсьӧдчӧм кузя. Водзӧ, заводитчис сезон сахарнӧй да консервнӧй заводъясын. Заводитчисны арся-тӧвся вӧрлэдзан уджъяс. Ставыс тайӧ совпадайтӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчан лунъяскӧд, кодi требуйтӧ зэв ыджыд усилиеяс. Ӧти кывйӧн кӧ, кыдзи шуліс Сталин ёрт,—миянлӧн, большевикъяслӧн „от работ полон рот“.

И быд большевистскӧй партийнӧй организация, массаяс вылӧ мыджсьӧмӧн, должен кужӧмӧн олӧмӧ пӧртны тайӧ уджсӧ, используйтны зэв ыджыд трудовӧй подъёмсӧ, кодӧс кыпӧдіс избирательнӧй кампание, став могъяс успешнӧя решитӧм вылӧ.

(„Правда“ ноябрь 21 лун).

С. Орджоникидзе нима Ленинградскӧй заводса том патриотъяслӧн чукӧстчӧм

Государственнӧй властьлӧн местнӧй органъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмӧн, С. Орджоникидзе нима Ленинградскӧй заводысь том судостроительяс шыӧдчисны Сӧветскӧй Союзса став томйӧз дінӧ чукӧстчӧмӧн встретитны бӧрйысьӧмъяс выль стахановскӧй победаясӧн.

Став коллективкӧд ӧтвылысь заводса том патриотъяс шуисны ознаменуйтны бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм вося план декабрь 12 лун кежлӧ олӧмӧ пӧртӧмӧн, качественнӧй показательяс кыпӧдӧмӧн. Заводса став коллективкӧд ӧтвылысь найӧ кӧсйысисны: выполнитны комсомоллӧн подшефнӧй куим объектлы специальнӧй задание декабрь 24 лун кежлӧ, чинтыны производствоын существуйтысь брак 25 прӧчент вылӧ, добитчыны рабочӧй кад воштӧмъяс чинтӧм, сэтшӧм условиеяс лӧсьӧдӧмӧн, кодъяс мездӧны квалифицированнӧй рабочӧйясӧс подсобнӧй уджъясысь.

Том судостроительяс обяжитчисны сідзжӧ котыртны заводын 75 стахановскӧй школа, кодъясӧн шымыртны 500 мортӧс, велӧдны профессияяс совмещайтӧм вылӧ мӧд специальностьӧ—200 мортӧс, мужскӧй удж нывбаба уджӧн вежӧм вылӧ гӧтӧвитны ведущӧй операцияяс вылӧ—100 нылӧс, кыкмындаавны многостаночникъяслысь лыд.

Орджоникидзевецъяс шуисны пыртны 300 рационализаторскӧй предложение, экономитны прӧчентӧн джынйӧн электроэнергия, вит прӧчент ломтас заводлӧн общӧй планысь.

Заводса комсомолецъяс да томйӧз мӧдӧдӧны избирательнӧй участокъясӧ 250 том агитаторӧс, сетӧны конкретнӧй отсӧг подшефнӧй колхозъясса комсомолецъяслы агитационнӧй уджын да бӧрйысьӧмъяс кежлӧ организационно-техническӧй лӧсьӧдчӧмын.

Предприятие вылын обороннӧй удж бурмӧдӧмӧн, том судостроительяс обяжитчисны укомплектуйтны морякъяслысь школа 60 морт вылӧ, гӧтӧвитны декабрь 24 лун кежлӧ 200 первой ступеня „ворошиловскӧй стрелокӧс“ да 70 пулемётчикӧс.

„Ми чуксалам,—висьтавсьӧ шыӧдчӧмын, — миян странаса став том патриотъясӧс включитчыны замечательнӧй социалистическӧй ордйысьӧмӧ став сӧветскӧй народлӧн ыджыд да радостнӧй праздник—уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяслысь лун бурджыка встретитӧм могысь“.

„Ми чорыда уверенӧсь сыын,—помалӧны ассьыныс шыӧдчӧм орджоникидзевецъяс,—мый став сӧветскӧй томйӧз откликнитчас миян чукӧстчӧм вылӧ да, босьтӧм обязательствояс вӧсна самоотверженнӧя тышкасьӧмӧн, нӧшта ӧтчыд петкӧдлас став мирлы асьныс беззаветнӧй преданность большевистскӧй партиялӧн всепобеждающӧй делӧлы, миян учительлы, друглы, став мирса уджалысь йӧзлӧн великӧй вождьлы—радейтана Сталин ёртлы“.

БӦРЙЫСЯН ЛУН ВСТРЕТИТНЫ ВЫЛЬ ПРОИЗВОДСТВЕННӦЙ ПОБЕДАЯСӦН

Орджоникидзевецъяслӧн призыв кузя

Тӧрыт 4 часын удж помалӧм бӧрын Сыктывкарскӧй типографияса комсомолецъяс да том рабочӧйяс, работницаяс чукӧртчисны асланыс краснӧй уголокӧ, медым обсудитны Орджоникидзе нима Ленинградскӧй заводса том рабочӧйяслысь чукӧстчӧм.

Орджоникидзевцылысь чукӧстчӧм обсудитӧм бӧрын том рабочӧйяс, работницаяс сетісны кӧсйысьӧм достойнӧя, выль производственнӧй победаясӧн встретитны местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысян лун. Найӧ кӧсйысисны став коллективкӧд ӧтвылысь производственнӧй план типографиялысь бӧрйысян лун кежлӧ тыртны 125 прӧчент вылӧ, дзикӧдз бырӧдны брак, бурмӧдны продукциялысь качество, кыпӧдны удж производительность, содтыны том стахановецъяслысь лыд, быд цехын бура пуктыны техническӧй велӧдчӧм. Найӧ кӧсйысисны выделитны содтӧд 10 агитаторӧс бӧрйысьӧмъяс кузя агитационнӧй удж нуӧдӧм вылӧ, январь 15 лун кежлӧ гӧтӧвитны 20 ГСО значкистӧс да 15 ВС значкистӧс. Комсомолецъяс кӧсйысисны гӧтӧвитны ученикъяс пӧвсысь 10 мортӧс квалифицированнӧй рабочӧйясӧн.

Тайӧ кӧсйысьӧм типографияса том рабочӧйяслӧн да работницаяслӧн вочакыв орджоникидзевцы чукӧстчӧм вылӧ.

Лыткина.

ТӦРЫТ СЫКТЫВКАРЫН ЗАВОДИТЧИС ГОРСОВЕТСА ДЕПУТАТЪЯСӦ КАНДИДАТЪЯСӦС ВЫДВИГАЙТӦМ

Сыктывкарса вӧрзаводын

Тӧрыт 6 час рытын Сыктывкарскӧй вӧрзаводса рабочӧйяс, инженерно-техническӧй работникъяс, служащӧйяс 500 морт чукӧртчисны асланыс заводскӧй клубӧ бӧрйысьӧмводзывса собрание вылӧ, медым выдвинитны кандидатъясӧс Сыктывкар горсоветса депутатъясӧ.

Кандидатъясӧс выдвигайтӧм кузя первой кыв босьтӧ вӧрзаводса директор вежысь С. Н. Попов ёрт.

— Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъясын, — висьталӧ Попов ёрт, — коммунистъяслӧн да беспартийнӧйяслӧн блок шедӧдіс ярӧгыд победа. Ӧнія бӧрйысьӧмъясын ми должен(ӧ)с обеспечитны тайӧ блоклы ношта замечательнӧйджык победа, мӧдӧдны местнӧй Сӧветъясӧ медся достойнӧй йӧзӧс, Ленин—Сталин партия делӧлы помӧдз преданнӧйясӧс. Ме Чапаевскӧй избирательнӧй округ кузя горсоветса депутатӧ кандидатӧ выдвигайта советскӧй народлысь преданнӧй пиӧс, стойкӧй большевикӧс, вернӧй сталинецӧс—Иван Дмитриевич Рязанов ёртӧс, кодi уджалӧ ВКП(б) Коми обкомса да горкомса секретарӧн.

Рязанов ёртлысь кандидатура поддерживайтӧны И. А. Янюшкин да Н. И. Коданев ёртъяс.

Сменнӧй мастер П. П. Гурьев ёрт Школьнӧй 10-ӧд номера избирательнӧй округ кузя выдвигайтӧ стахановка-сортировщица Анна Филипповна Старцева ёртлысь кандидатура.

— Старцева ёрт,—висьталӧ Гурьев ёрт,—вӧрзаводын уджалӧ 1932 восянь, уджалӧ стахановскӧя, активнӧй общественница-комсомолка. Сійӧ оправдайтас миянлысь доверие.

Гурьев ёртӧн выдвинитӧм кандидатура поддерживайтӧ Ширяев ёрт.

М. Долгина ёрт выдвигайтӧ Кирульскӧй 9-ӧд номера избирательнӧй округ кузя стахановка-браковщица Анна Михайловна Удоратина ёртлысь кандидатура. Удоратина ёрт вӧрзаводын уджалӧ 1931 восянь, ВЛКСМ шлен.

Лесозаводскӧй 6-ӧд номера избирательнӧй округ кузя горсоветса депутатӧ кандидатӧн Н. Т. Попов ёрт выдвигайтӧ Григорий Егорович Яковлевӧс, кодi уджалӧ 2 №-ра вӧрзаводса начальникӧн. Г. Е. Яковлевлысь кандидатура поддерживайтӧ Лыюров ёрт.

Мелочнӧй цехса начальник В. А. Пименов Рабочӧй 5-ӧд номера избирательнӧй округ кузя выдвинитӧ стахановка-сортировщица Александра Титовна Макарова ёртлысь кандидатура.

Макарова ёртлысь кандидатура поддерживайтӧ Кузнецов ёрт.

И. Зыков ёрт Клубнӧй 4-ӧд номера округсянь горсоветса депутатӧ кандидатӧн выдвигайтӧ ВКП(б) шлен Федор Прокопьевич Оборин ёртӧс, кодi уджалӧ школа стрӧитан удж вылын.

Оборинлысь кандидатура поддерживайтӧ Безносиков ёрт.

Новопоселковый 8-ӧд номера избирательнӧй округсянь горсоветса депутатӧ кандидатӧн Поломодов ёрт выдвигайтӧ вӧрзаводса директор Иван Александрович Рогов ёртӧс, кодi чужлӧма 1891 воын, ВКП(б) шлен 1919 восянь.

Собрание ӧтсӧгласӧн поддержитіс выдвинитӧм кандидатураясӧс да корис найӧс сетны согласие баллотируйтчӧм вылӧ.

Орденоносец М. Артеева ёртӧс горсоветса депутатӧ кандидатӧн

Тӧрыт 4-ӧд номера начальнӧй школаын вӧлі сійӧ школаса коллективлӧн да Сыктывкарскӧй городскӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Пушкинскӧй 26-ӧд номера избирательнӧй округса бӧрйысьысьяслӧн бӧрйысьӧмводзывса собрание. Собрание вылын участвуйтіс 73 морт.

Ыджыд радлунӧн локталiсны бӧрйысьысьяс собрание вылӧ, медым выдвинитны городскӧй Сӧветса депутатӧ достойнӧй кандидатӧс.

Кандидатӧс выдвинитӧм могысь кыв босьтӧ Серафима Ардальоновна Левич. Сыктывкарскӧй городскӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн сійӧ выдвигайтӧ орденоносец Мария Арсентьевна Артееваӧс.

— Мария Арсентьевна,— висьталӧ Левич,—чужліс 1909 воын, гӧль крестьянин семьяын. Сійӧ 1930 восянь уджалӧ учительскӧй удж вылын. Ӧні Мария Арсентьевна уджалӧ Сыктывкарскӧй гороноын инспекторӧн. Кыдзи бур учительӧс, бур воспитательӧс да общественникӧс правительство Артеева ёртӧс наградитіс ыджыд наградаӧн—„Знак почета“ орденӧн.

Артеева ёртлысь кандидатура поддержитiсны Серафима Михайловна да Павла Дмитриевна Поповаяс.

— Мария Арсентьевна,— висьталӧ С. М. Попова ёрт,—честьӧн оправдайтас миянлысь доверие.

Собрание ӧтсӧгласӧн выдвинитіс М. А. Артеева ёртлысь кандидатура Пушкинскӧй избирательнӧй округсянь.

Кандидатӧс выдвинитӧм бӧрын собрание бӧрйис довереннӧйясӧс. Пушкинскӧй 26 номера избирательнӧй округ кузя довереннӧйӧн собрание бӧрйис Иван Афанасьевич Шехонинӧс. Пушкинскӧй 5 номера избирательнӧй участок кузя—Александр Степанович Сивковӧс.

Скӧтницаяс ордын

Ӧбед кад. Комнатаӧ кутісны чукӧртчыны скӧтницаяс, куканьвидзысьяс, порсь да ыж видзысьяс. Кукань видзысь Аграфена Васильевна делӧвитӧя лӧсьӧдаліс улӧсъяс да пызан. Талун налӧн лоӧ беседа. Сы йылысь найӧ водзвыв нин тӧдісны. Накӧд агитаторӧн уджалӧ политпросвет школаса велӧдчысь комсомолец Степан Попов.

Заводитчис беседа. Попов ёрт висьталӧ кутшӧм единодушиеӧн уджалысь йӧз бӧрйисны депутатъясӧс союзнӧй да автономнӧй республикаясса Верховнӧй Сӧветъясӧ, кутшӧм ыджыд активностьӧн участвуйтiсны бӧрйысьӧмъясын колхозникъяс да колхозницаяс.

Сійӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь эм мый казьтывны быдӧнлӧн. Порсь видзысь Александра Ивановна Елькина ёрт матыстчӧ матӧджык пызан дорӧ да висьталӧ, кыдзи сійӧ гӧлӧсуйтіс.

— Ыджыд праздникӧн вӧлі миянлы бӧрйысян луныс,—висьталӧ сійӧ.—Ме гӧлӧсӧс сеті кык вӧсна, а гӧлӧсуйті быттьӧ став народ вӧсна, асланым шуд вӧсна.

Беседа мунiг костi пырисны турун кыскалысьяс нёль морт. Попов ёрт корис найӧс пуксьыны тшӧтш пызан дорӧ. Сы бӧрын сійӧ кутіс разъясняйтны местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Положениелысь нёльӧд глава.

Попов ёрт прӧстӧй кывъясӧн, гӧгӧрвоанаа висьталӧ избирательнӧй комиссияяс йылысь, тӧдмӧдӧ тшӧтш кутшӧм участокын кутасны сылӧн кывзысьяс гӧлӧсуйтны, аслас чертитӧм план серти тӧдмӧдӧ участоклӧн границаясӧн, кӧні находитчӧ участковӧй избирательнӧй комиссия да с. в.

Попов ёрт пыр ассьыс беседасӧ йитӧ колхозлӧн производственнӧй вопросъяскӧд, интересуйтчӧ аслас кывзысьяс уджӧн да тӧлкуйтӧ накӧд удж йылысь.

С. С.

Сыктывкар. Киров нима колхоз.

ИЗБИРАТЕЛЬНӦЙ КАМПАНИЕЛӦН ХРОНИКА

КОМСОМОЛЛЫСЬ ВОСПИТАННИКЪЯСӦС МЕСТНӦЙ СӦВЕТЪЯСӦ

УСТЬ-УСА, 20. Пыр водзӧ паськалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя избирательнӧй кампание. Бӧрйысьӧмъясводзывса собраниеяс вылын уджалысь йӧз ӧтсӧгласӧн выдвигайтӧны местнӧй Сӧветъясса депутатъясӧ кандидатъясӧн народлысь вернӧй пиянӧс да нывъясӧс. Бӧрйысьӧмъясводзывса собраниеяс петкӧдлӧны советскӧй народлысь морально-политическӧй единство, Ленин—Сталин партия дорӧ радейтӧм да преданность.

Выдвинитӧм кандидатъяс пӧвсын уна томйӧз, комсомоллӧн воспитанникъяс. Окружнӧй Сӧветӧ депутатӧс бӧрйӧм кузя Щельяюрскӧй 18-ӧд номера избирательнӧй округса бӧрйысьысьяс бӧрйысьӧмъясводзывса собраниеяс вылын Окружнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн выдвинитісны ВЛКСМ Окружкомолса секретарь Анатолий Федорович Ракин ёртӧс.

Окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Мохчинскӧй окружнӧй избирательнӧй комиссия (Ижма район) зарегистрируйтіс кандидатӧн Глафира Григорьевна Ложкина ёртӧс. Ложкина ёрт комсомолка. Сійӧ уджалӧ Мохчинскӧй средней школаын велӧдысьӧн. Мохчаса колхозникъяс Ложкина ёртӧс тӧдӧны кыдзи бур учительница - общественницаӧс и найӧ сійӧс ӧтсӧгласӧн выдвинитiсны Окружнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн.

И. Клюев.

КӦРТКЕРӦССКӦЙ РАЙОНЫН

Бабушкин нима колхозса колхозникъяс, колхозницаяс асланыс ӧтувъя собрание вылын районнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн выдвинитiсны Мария Александровна Панюкова ёртӧс.

Панюкова ёрт чужліс 1919 воӧ Шойнаты район Нёбдін сиктса гӧль крестьянин семьяын. Ӧні ВЛКСМ райкомса пионер да школьнӧй отделӧн юралысь. 1939 восянь ВКП(б) шленӧ кандидат.

Расинскӧй окружнӧй избирательнӧй комиссия Панюкова ёртӧс регистрируйтіс 4 номера избирательнӧй округ кузя районнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн.

ШОЙНАТЫ РАЙОНЫН

Тракторист - стахановец комсомолец Иван Васильевич Казаринов ёртӧс регистрируйтӧма районнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн Аныбса 11 номера избирательнӧй округ кузя. Казаринов ёртӧс выдвинитiсны „Добрый“ колхозса колхозникъяс.

Комсомолка Мария Федоровна Зюзева ёртӧс, кодi уджалӧ „Остров“ колхозса счетоводӧн, Подъельскӧй окружнӧй избирательнӧй комиссия регистрируйтіс районнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн 8 номера избирательнӧй округ кузя.

Комсомолка Зоя Николаевна Власова ёртӧс, кодi уджалӧ райфоса юралысьӧн, регистрируйтӧма районнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн Сторожевскӧй 7 номера избирательнӧй округ кузя.

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК-КРИВОНОСОВЕЦӦС РАЙОННӦЙ СӦВЕТСА ДЕПУТАТӦ КАНДИДАТӦН

Железнодорожнӧй районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Железнодорожнӧй 18 №-ра избирательнӧй округса Окружнӧй избирательнӧй комиссия Железнодорожнӧй районнӧй Сӧветса депутат кандидатӧн регистрируйтіс Анатолий Герасимович Барановлысь кандидатура.

Окружнӧй избирательнӧй комиссия аслас постановлениеын гижӧ:

„Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положениелӧн“ 73 статья подув вылын уджалысь йӧз депутатъяслӧн Железнодорожнӧй районнӧй Сӧветса депутатӧ Железнодорожнӧй 18 №-ра избирательнӧй округ кузя баллотируйтчӧм вылӧ регистрируйтны уджалысь йӧз депутатъяслӧн Железнодорожнӧй районнӧй Сӧветса депутатӧ Железнодорожнӧй поселокса рабочӧй, служащӧй да инженерно-техническӧй персоналлӧн ӧтувъя собраниеӧн, кӧні присутствуйтіс 458 морт, выставитӧм кандидатура Анатолий Герасимович Барановлысь, кодi чужлӧма 1913 воын, комсомолец 1927 восянь, ВКП(б)-са шленӧ кандидат, железнодорожнӧй депоса начальник, олӧ Железнодорожнӧй поселокын.

„Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положениелӧн“ 78 статья подув вылын включитны **Анатолий Герасимович Барановлысь** кандидатура Железнодорожнӧй 18 №-ра избирательнӧй округ кузя избирательнӧй бюллетеньӧ“.

Кыптӧ комсомолецъяслӧн активность

Пыр водзӧ кыптӧ комсомолецъяслӧн политическӧй да производственнӧй активность местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмкӧд йитӧдын.

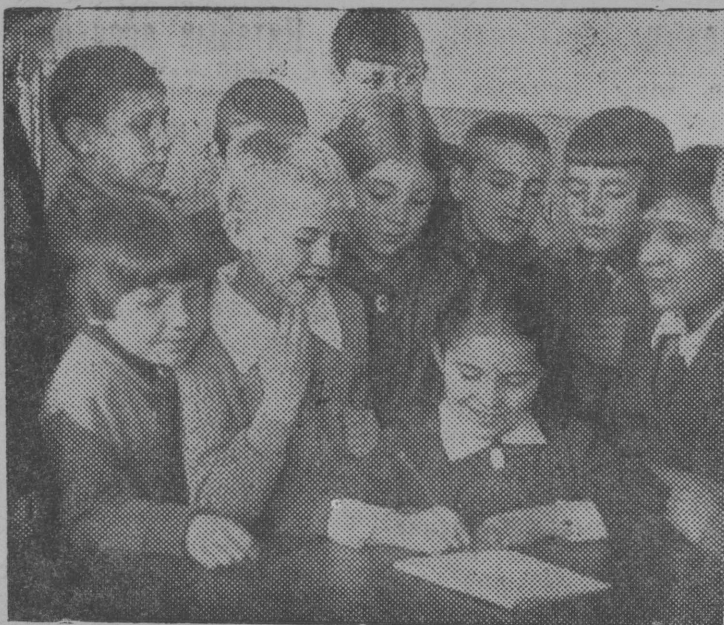
Железнодорожнӧй районса комсомолецъяс тайӧ историческӧй лунсӧ встречайтӧны вӧрлэдзан уджъяс вылӧ организованнӧя петӧмӧн да сэні социалистическӧй ордйысьӧм паськӧдӧмӧн.

Тайӧ лунъясӧ район пасьта организованнӧя, бригадаясӧ котыртчӧмӧн вӧрӧ петісны 90 комсомолец, кодъяс пиысь 41 пырисны вӧрпромышленностьса постояннӧй кадрӧ.

Комсомолецъяс Размыслов, Смолин, Суворов да мукӧд ёртъяс тавося вӧрлэдзан сезонӧ кӧсйысисны пӧрдны 2.000 кубометрӧн морт вылӧ. Трошева, Габова да Горбунова ёртъяс кӧсйысисны кыскыны 3.000 кубометрӧн морт вылӧ.

Тайӧ ёртъясыс кутчысисны бӧрйысьӧмъясводзвывса ордйысьӧмӧ да лунся нормаяс тыртӧны 200-250 прӧчент вылӧ. Быд лун кыпӧдӧны ассьыныс удж производительность.

Ф. Козлов.

СНИМОК ВЫЛЫН: Пионерка Макарова Ида пиочеръяс диктовка улын гижӧ Львов карса челядьлы письмӧ.

Фото Ермолинлӧн.

Бӧрйысьӧмъяс лунлы достойнӧй встреча

Ыб вӧрпунктса Мет ю участокын Ракин ёртлӧн комсомольско-молодёжнӧй бригада производство вылын петкӧдлӧ водзмӧстчӧм. Бригада гӧтӧвитӧ достойнӧй встреча всенароднӧй праздник—уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысян лунлы.

Ноябрь 19 лунӧ участокса уджалысьяслӧн собрание вылын, кӧні участвуйтіс 40 морт вӧрлэдзысьяс да кыскасьысьяс, Ракин ёртлӧн бригада местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысян лун достойнӧя встретитӧм кузя босьтіс конкретнӧй кӧсйысьӧмъяс да чукӧстіс ас бӧрсяыс мукӧд уджалысьясӧс.

Бригада кӧсйысис асланыс „Выль Мет" колхозлысь вӧрлэдзан план тыртны декабрь 24 лун кежлӧ 60 прӧчент вылӧ, квартальнӧй план пӧрӧдчӧм и кыскасьӧм кузя тыртны сійӧ жӧ лун кежлӧ.

Бригадаса шленъяс босьтісны сідзжӧ конкретнӧй кӧсйысьӧмъяс. М. Ракин ёрт кӧсйысис ректысян удж вылын тайӧ тӧвся сезонын тыртны 120 норма. А. К. Лоскутова, А. К. Костарева, М. Н. Сямтомова да мукӧд кӧсйысисны кыскасян удж вылын тыртны 80—100 нормаӧн.

Участокса мукӧд уджалысьяс поддержитісны М. Ракин ёрт бригадалысь водзмӧстчӧмсӧ да сідзжӧ босьталісны конкретнӧй кӧсйысьӧмъяс. Собрание чукӧстіс ордйысьны вӧрпунктса мукӧд вӧручастокъясӧс (Вылыс Лопью, Кутья яг, Начер).

Тадзи Ракин ёртлӧн комсомольско-молодёжнӧй бригада лоис бӧрйысьӧмъяскӧд йитӧдын социалистическӧй ордйысьӧм котыртӧмын водзмӧстчысьӧн.

В. Торлопов.

Комсомолец-стахановецӧс примитӧма партияӧ

Комсомолец Алексей Варакин ёрт уджалӧ токарӧн Щельяюрскӧй затонын. Воднӧй транспортӧ уджавны сійӧ локтіс ичӧтсянь. Уджын Варакин ёрт петкӧдлӧ пример. Сійӧ бура овладейтіс станокӧн и нормаяс пыр тыртӧ содтӧдӧн.

Октябрьводзвывса социалистическӧй ордйысьӧмӧ включитчӧмӧн Варакин ёрт систематическӧя тыртӧ лунся нормаяс 150—200 прӧчент вылӧ. Сійӧ не сӧмын производство вылын уджалӧ бура, но активнӧя участвуйтӧ и общественнӧй олӧмын. Ӧні сійӧ уджалӧ агитаторӧн токарнӧй цехын. Уджлы сійӧ сетӧ ассьыс став кужанлунсӧ.

Ноябрь 13 лунӧ Щельяюр затонса партийнӧй собрание Варакин ёртӧс кыдзи комсомолец-стахановецӧс, активнӧй общественникӧс примитіс партияса шленӧ кандидатӧн.

И. Клюев.

Печорскӧй округ.

Комсомолецъяс водзмӧстчысьяс

„Знамя" колхозса (Шойнаты район, Аныб сиктсӧвет) комсомолецъяс тавося гӧра-кӧдза, турун да нянь идралан кампанияс дырйи удж производительность кыпӧдӧмын да удж котыртӧмын вӧлiны водзынмунысьясӧн.

Найӧ октябрь 17 лунся ӧтувъя собрание вылын обсудитісны ВЛКСМ ЦК IX пленумлысь шуӧмъяссӧ, кодi комсомолецъяс пӧвсын социалистическӧй ордйысьӧмлысь кыпӧдiс выль гы. Тайӧ собрание вылын быд комсомолец колхозын уджалӧм кузя босьтiс конкретнӧй кӧсйысьӧм—колхознӧй уджъяс вылын лунся нормаяс тыртавны 150-200 да унджык прӧчент вылӧ. Кӧсйысисны ёнмӧдны оборонӧй удж да сдайтавны нормаяс оборонӧй значокъяс вылӧ.

Найӧ ассьыныс кӧсйысьӧмъяснысӧ пӧртӧны олӧмӧ. Колхознӧй производство вылын уджалысь комсомолецъяс: А. Лобанов, Малев, А. Лобанова, И. Лобанов да мукӧд ёртъяс лунся нормаяс тырталӧны 150—200 прӧчент вылӧ. Заводитісны уджавны оборонӧй кружокъяс.

Зюзев.

Сюрс кубометрӧн

„Звезда" колхозса комсомолецъяс (Емдін район, Гам) ыджыд кыпыдлунӧн кайӧны вӧрӧ.

Комсомолецъяс Алексей Васильевич, Дмитрий Павлович Малафиевъяс да Михаил Васильевич Игин ёртъяс кӧсйысисны тавося вӧрлэдзан сезонӧ пӧрӧдны 1000 кубометрӧн морт вылӧ. Найӧ сиктса томйӧзкӧд ӧтлаын ноябрь 1 лунӧ кайисны вӧручастокӧ пӧрӧдчыны.

И. Поповцев.

Агитационно-массовӧй удж абу котыртӧма

„Маяк" колхозын (Кулӧмдін район, Помӧздін сиктсӧвет) абу котыртӧма агитационно-массовӧй удж.

Колхозын эм первичнӧй комсомольскӧй организация, но тайӧ уджсьыс сулалӧ бокын. Комсомольскӧй организациялӧн выделитӧма агитаторъясӧс, но найӧ эз на волыны бӧрйысьысьяс дінӧ.

Комсомольскӧй организация оз участвуйт и колхоз олӧмын. Первичнӧй комсомольскӧй организацияса секретарь Курочкин ёрт оз тӧд кутшӧма комсомолецъяс уджалӧны колхозын.

Федоров.

ОСЕТИНСКӦЙ НАРОДЛӦН ВЕЛИКӦЙ ПОЭТ

(К. Л. Хетагуров чужӧм лунсянь 8 во тырӧм кузя).

„Весь мир—мой храм, любовь—моя святыня, вселенная—отечество мое..."
(Коста—„Я не пророк").

Став сӧветскӧй народ 1939 вося ноябрь 20 лунӧ пасйис горскӧй народъяслӧн великӧй поэт, первой осетинскӧй художник, крупнӧй революционер-демократ, страстнӧй публицист, Чернышевскийлӧн да Добролюбовлӧн последователь Константин Леванович Хетагуров чужан лунсянь 80 во тырӧм.

Коста Хетагуров сӧмын Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция бӧрын займитіс ассьыс местасӧ СССР-са народъяслӧн мукӧд великӧй писательяскӧд орччӧн.

Тайӧ мужественнӧй поэтлӧн, борецлӧн да революционерлӧн жизненнӧй туйыс вӧлі вывті сьӧкыд.

Коста Хетагуров чужліс 1859 вося октябрь тӧлысьын Нар аулын, кодi находитчӧ Войвыв Осетиялӧн Алагирскӧй ущельеын. Жестокӧй судьба сійӧс лишитiс мамсьыс олӧм первой лунъясӧ.

5 арӧссянь гӧра склонъяс вылын Коста видзис ыжъясӧс. Курыд вӧлі олӧмыс пастухлӧн. Ид няньлӧн ичӧтик тор, муысь перйӧм вужъяс, да йӧв, кодӧс лысьтыліс гусьӧн,—татшӧм вӧлі сылӧн паёк.

Церковно-приходскӧй школаын недыр велӧдчӧм бӧрын батьыс Костаӧс нуис Владикавказ карӧ. Гимназияӧ примитӧмысь сылы ӧткажитісны „горскӧй челядьлы вакансияяс" абутӧм вӧсна.

Сӧмын 1873 воӧ Коста вермис пырны ставропольскӧй губернскӧй гимназияӧ. Тані том осетинлӧн талант тыдовтчис ӧдйӧ. Коста подружитчис медбур педагогъяскӧд да гимназистъяскӧд, сійӧс кыскӧны тайнӧй кружокӧ. Тані сійӧ первойысь тӧдмасьӧ Пушкин, Чернышевский, Лермонтов, Некрасов да мукӧд роч классикъяс произведениеясӧн. Сэні жӧ сійӧ заводитіс гижны кывбуръяс да лоис тӧдса кыдз талантливӧй художник-живописец.

Гимназияса дирекция подозрительнӧя относитчис Коста дорӧ, да сійӧ вынуждена вӧлі 6 класс помалӧм бӧрын эновтны велӧдчӧм.

1881 воын Хетагуровлы удайтчӧ веськавны художествоя Петербургскӧй Академияӧ. Талант том горецлӧн, кодi лӧсьӧдіс уна прекраснӧй картина, кыскис ас дінас внимание. Коста воспитывайтчӧ сэтшӧм художникъяс ордын, кыдз Верещагин, Ге, Айвазовский, искусство вывсотаясӧн овладейтӧмӧн.

Поэт олӧмлӧн петербургскӧй кадколаст вӧлі сылысь мировоззрение, сылысь кыдз революционер-демократлысь сознание окончательнӧя формируйтан кадӧн, художник кисть да перӧ мастерствоӧ упорнӧя велӧдчан кадӧн.

Но Хетагуровлы оз удайтчы помавны Академия. Коста лишитчис грошевӧй стипендияысь да сылы быть лоис мунны рӧдинаас, велӧдчӧм помавтӧг.

Кавказын Коста лоӧ став культурнӧй да прогрессивнӧй выньяслӧн юрнуӧдысьӧн, ыджыд общественно-политическӧй деятельность развивайтӧмӧн.

Сылӧн первой осетинскӧй кывбуръяс рукописьясын петӧны 1855—1887 воясын да ӧдйӧ паськалӧны не сӧмын став Осетия пасьта, но и сійӧ пределъяс сайын. Поэт не сӧмын гижӧ, но и нуӧдӧ горецъяслысь культурнӧй уровень да сознание кыпӧдӧм кузя разностороннӧй практическӧй удж. Сійӧ котыртӧ осетинскӧй книгоиздательство „Ир" (Осетия), горецъяс пӧвсын техническӧй тӧдӧмлунъяс паськӧдан общество, лӧсьӧдӧ библиотекаяс, разнӧй кружокъяс да с. в.

Первой осетинскӧй драматург Бритаевкӧд ӧтлаын сійӧ лӧсьӧдӧ демократическӧй направлениеа театр.

Царскӧй администрация Кавказын эз вермы не заметитны Хетагуровлысь деятельностьсӧ. 1891 воын сійӧс медводзъясысь ыстӧны ссылкаӧ. Ыстӧмлы поводӧн лоис Владикавказын женскӧй осетинскӧй школа пӧдлалӧмлы паныд протестуйтӧм.

Ссылкаын рӧднӧй край пределъяс сайын, поэт не сӧмын оз личӧд ассьыс деятельность, но ёнмӧдӧ сійӧс. Косталы удайтчӧ йитчыны революционер-демократъяслӧн паськыд кругкӧд.

Косталысь кывбуръяс осетинскӧй кыв вылын цензура эз разрешайтлы печатайтны, а царскӧй властьыс преследуйтісны сійӧс. Но, сы вылӧ видзӧдтӧг, найӧ паськалісны рукописьясын, сьывсьылісны народъясӧн. Кавказса горецъяс пӧвсын популярность поэтлӧн быдмис ӧдйӧ. Коста лои горскӧй народъяслӧн свобода да независимость вӧсна тыш знамяӧн.

Энергичнӧй революционнӧй деятельностьысь да самодержавиелысь гнуснӧй политика, код вӧсна кисьтісны уна курыд синва многострадальнӧй горскӧй народъяс, газетъясын пӧщадатӧг эрдӧдӧмысь Костаӧс вӧлі мӧдысь ыстӧма ссылкаӧ вит во кежлӧ. Ссылкаын сыкӧд обращайтчисны вывті чорыда. Ссылкаын сійӧ висьмис туберкулезӧн. Но Коста водзӧ нуӧдӧ мужественнӧй тыш правда вӧсна, народ вӧсна, свобода вӧсна.

Великӧй поэт Коста Хетагуров кулiс 1906 вося апрель 1 лунӧ Карачаевскӧй область Георгиевско-

(Помсӧ видзӧд 4-ӧд листб.).

Наркоминделын

Ноябрь 19 лунӧ СССР-са Иностраннӧй делӧяс кузя Народнӧй Комиссар В. М. Молотов—СССР-са да Монгольскӧй Народнӧй Республикаса правительствояс уполномочие серти да Москваын Японскӧй посол г. Того—Японияса да Манчжоу-Госа правительствояс уполномочие серти заключитісны соглашение не важӧнся конфликтъяс районын Монгольскӧй Народнӧй Республика да Манчжоу-Го костын границаяс уточнитӧм могысь ӧтарсянь, СССР-сянь да Монгольскӧй Народнӧй Республикасянь кык уполномоченнӧй, да мӧдарсянь, Япониялысь да Манчжоу-Голысь кык уполномоченнӧй составын Смешаннӧй Комиссия, сійӧ состав, функцияяс да уджалан места йылысь. Комиссия матыса кадын босьтчас аслас уджӧ Чита карын. Комиссияса заседаниеяслӧн мӧд джыныс кутас мунны Харбин карын.

Та кындзи, Молотов ёрт да Того костын вӧлі мнениеясӧн вежласьӧм основнӧй принципъяс йылысь, кодъясӧс должен лоны пуктӧма Советско-японскӧй торговӧй соглашение подулӧ. Мнениеясӧн вежласьӧм петкӧдліс тайӧ вопрос кузя ӧтсяма видзӧдласъяслысь эмлун.

* *

Тавося ноябрь 16 лунӧ кырымалӧма соглашение СССР да Германия костын германскӧй национальностя йӧзӧс Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия территория вылысь да украинскӧй, белорусскӧй да русскӧй национальностя йӧзӧс вӧвлӧм Польша территория вылысь, кӧді вуджис Германияын государственнӧй интересъяс сфераӧ эвакуируйтӧм йылысь.

Эвакуируйтны подлежитӧны сӧмын перечислитӧм национальностьяса сійӧ йӧз, кодъяс выразитасны желание переселитчыны мӧд сторонаса территория вылӧ.

Эвакуация йылысь став практическӧй вопросъяс Договаривайтчысь Сторонаяслӧн разрешитӧма дружественнӧй сямӧн, кодi лӧсялӧ СССР да Германия костын установитчӧм отношениеяслы. **ТАСС.**

Китайын военнӧй действиеяс

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Гуандун провинция рытыв-лун юкӧнын японскӧй войска, Лунмынь да Фанчен босьтӧмӧн, мунӧны водзӧ Наньнинлань (Гуанси провинция). Бӧръя юртӧмъяс серти, японскӧй войскалӧн водзынмунысь частьяс воисны Тацзе пунктӧдз (Гуандун да Гуанси провинцияяс граница вылын). Китаецъяс упорнӧя водзсасьӧны, тайӧ пункт ас кианыс кутӧмӧн.

Японскӧй войска ёнмӧдісны активность сідзжӧ Кантонсянь рытыв да рытыв-лунвыв районъясын.

Ноябрь 16 лунлы паныда войын японскӧй войскалӧн 1400 морта кык группа заводитіс наступление Синьхой-Кайпин да Синьхой-Хешань шоссейнӧй туйяс пӧлӧн да босьтісны некымын неыджыд пунктъяс Синьхойсянь рытыввылын. Но асыв кежлӧ китайскӧй войска заводитісны контрнаступление да мырддисны японецъяслӧн став босьтлӧм пунктъяс.

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Хунань да Хубей провинцияяс граница вылын ноябрь 15 лунӧ 300 сабляа японскӧй кавалерийскӧй отряд атакуйтіс китайскӧй позицияяс Цзюлин районын. Но, китаецъяслысь упорнӧя водзсасьӧм паныдалӧмӧн да 1000 гӧгӧр салдатӧс воштӧмӧн, японскӧй отряд вешйис бӧр.

ВОЙВЫВ КИТАЙЫН

Шаньдун провинция асыввыв юкӧнын японскӧй войска босьтісны Лайян (Чифусянь рытыв-лунвылын). Ноябрь 13 лунӧ китайскӧй частьяс, контратака предпримитӧмӧн, вӧтлісны японецъясӧс Лайянысь.

ЭСТОНСКӦЙ ТЕЛЕГРАФНӦЙ АГЕНТСТВО ФИНЛЯНДИЯЛӦН ЭКОНОМИЧЕСКӦЙ ПОЛОЖЕНИЕ ЙЫЛЫСЬ

ТАЛЛИН, 20. (ТАСС). Эстонскӧй телеграфнӧй агентство юӧртӧ Финляндиялӧн экономическӧй положение омӧльтчӧм йылысь. Финляндскӧй газетъяс, висьтавсьӧ сійӧ юӧртӧмын, заявляйтӧны страналӧн сьӧкыд экономическӧй состояние йылысь да чуксалӧны финскӧй народӧс элясьтӧг нуны материальнӧй сьӧкыдлунъяс да терпитны различнӧй лишениеяс. Финляндияын финансъяс кузя министр вынужден нюждыны военнӧй заём вылӧ гижӧдӧм декабрь 5 лунӧдз. „Уус эсти“ газет йӧзӧдӧ тайӧ юӧртӧмъяссӧ татшӧм юргижӧд улын: „Финляндиялӧн положение оз сэтшӧм регыдӧн бурмы. Сьӧкыдлунъяс, торйӧн экономическӧй юкӧнын, вермасны нӧшта ёнджыка ыджданы“.

АНГЛИЯ ДА ФРАНЦИЯ ВОЕННО-ВОЗДУШНӦЙ ВЫНЪЯСЛӦН ӦТУВЪЯ КОМАНДОВАНИЕ ЛӦСЬӦДАН ПЛАН

ЛОНДОН, 20. (ТАСС). Рейтер агентстволӧн корреспондент, кодi находитчӧ английскӧй военно-воздушнӧй вынъяскӧд Францияын, юӧртӧ сы йылысь, мый предполагайтчӧ лӧсьӧдны союзникъяс военно-воздушнӧй вынъяслысь ӧтувъя командование англичанин юрнуӧдӧм улын, кодi распологайтӧ сухопутнӧй союзнӧй войска отношениеын генерал Гамелан полномочиеяскӧд аналогичнӧй полномочиеясӧн. Тайӧ мероприятиесӧ лоас реализуйтӧма, кыдз сӧмын лоӧ аддзӧма тайӧ пост вылӧ кандидатура.

Рытыввыв фронт вылын

БРЮССЕЛЬ, 20. (ТАСС). Французскӧй „Журналь“ газетлӧн ноябрь 19 лунся военнӧй обзорын висьтавсьӧ: „фронт вылын вӧлі лӧнь да, патрульяслӧн разведывательнӧй удж кындзи, нинӧм тӧдчанасӧ пасйыны оз позь. Мӧдарӧ, воздушнӧй операцияясын наблюдайтчис ыджыд активность. Саарскӧй фронт вылын да Мюлуза районын противникӧн воздушнӧй разведкаяс мунісны ӧти бӧрся мӧд, мый вызовитіс миян зенитнӧй артиллериялысь действие. Противниклӧн воздушнӧй операцияяс имеитісны настоящӧй рейдъяслысь характер. Уна каръясын шыблалӧны листовкаяс, кодъяс чуксалӧны миянлысь странаӧс мирӧ.

АНГЛИЯ ВЫЛӦ ГЕРМАНСКӦЙ САМОЛЕТЪЯСЛӦН УСЬКӦДЧЫЛӦМ

ЛОНДОН, 20. (ТАСС). Рейтер агентство радио пыр юӧртӧ, мый талун некымын германскӧй самолёт уськӧдчылісны Англияса асыв-лунвыв побережье вылӧ да Темза устье район вылӧ. Самолётъяс мычысигӧн вӧлі восьтӧма би зенитнӧй орудиеясысь. Сынӧдӧ кыпӧдчисны некымын английскӧй истребитель.

СССР-са ПОЛПРЕДӦС ЯПОНИЯСА ИМПЕРАТОРӦН ПРИМИТӦМ

ТОКИО, 20. (ТАСС). Талун СССР-са полпред Японияын Сметанин ёрт вручитіс верительнӧй грамотаяс Японияса императорлы. Грамотаяс вручитігӧн полпред да император вежсисны чолӧмалана речьясӧн. Прием вылын присутствуйтіс сідзжӧ иностраннӧй делӧяс кузя министр адмирал Номура. Речьясӧн вежласьӧм бӧрын Сметанин ёрт представитіс императорлы полпредствоса ответственнӧй персоналӧс.

ФРАНЦИЯЫН КОММУНИСТЪЯСӦС ПРЕСЛЕДУЙТӦМ

БРЮССЕЛЬ, 20. (ТАСС). „Матэн“ газетлӧн ноябрь 19 лунся юӧртӧм серти, французскӧй полициялӧн вылысь вӧчӧма французскӧй коммунистъяс пӧвсын лыдтӧм арестъяс. Газет вайӧдӧ овъяс арестуйтӧм кват коммунистлысь. Сыысь кындзи, Парижса военнӧй губернатор тшӧктӧм серти, арестуйтӧма да сетсьӧны военнӧй судӧ кват мукӧд коммунист.

Осетинскӧй народлӧн великӧй поэт

(ПОМ)

Осетинскӧй селениеын. Поэтӧс дзебӧм пӧрис самодержавиелы паныд ыджыд народнӧй демонстрацияӧ. Поэт могила дорын висьтавсисны яркӧй речьяс Кавказса народъяслӧн быд кыв вылын.

Великӧй поэтӧн кольӧм наследие вывті озыр да разностороннӧй. Косталӧн уна замечательнӧй произведениеяс дыр эз аддзывны светсӧ, и сӧмын Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция бӧрын сылӧн творчество лоис всенароднӧй достояниеӧн.

Косталӧн олӧмыс да деятельностьыс вӧлі йиджтӧма ӧти стремлениеӧн: медзыны народӧс царизмлӧн да эксплоататоръяслӧн ненавистнӧй иго улысь. Сылӧн славнӧй да пламеннӧй поэзия выражайтіс став угнетеннӧйяслысь чувствоыс да мӧвпъяс.

Поэт гижис кык кыв вылын—осетинскӧй да роч вылын. Лирическӧй кывбуръяс, сьыланкывъяс, басняяс, одаяс, эпиграммаяс, сонетъяс, завещаниеяс, выль вося поздравлениеяс, думаяс, балладаяс кындзи, Коста лӧсьӧдіс замечательнӧй пьесаяс „Курситка“ да „Дуня“. Бӧръяас чувствуйтчӧ ыджыд влияние Чернышевскийлӧн. Выль историческӧй условиеясын Коста водзӧ нуӧдіс да развитіс тайӧ великӧй роч революционер - демократлысь идеяяс.

Поэт перӧлы принадлежитӧны поэмаяслӧн уна серия: „Фатима“, „Бӧрдысь скала“, „Суд водзын“, „Кладбище вылын“, сатирическӧй поэма „Кодлы овсьӧ гажаа?“, висьтъяс.

Косталӧн литературнӧй наследиеын медся ценнӧй—сійӧ сылӧн поэтическӧй творчество осетинскӧй кыв вылын, кодӧс чукӧртӧма горскӧй народъяслӧн радейтана книгаын—„Ирон Фандыр“ („Осетинскӧй лира“). Тайӧ осетинскӧй „Кобзарыс“ петіс светӧ 1899 воын да пыр жӧ вӧлі конфискуйтӧма.

„Додой“ („Горе“) кывбурын, кодi лои народнӧй сьыланкывйӧн, поэт веськыда шыӧдчӧ народ дiнӧ ӧтувтчыны чуксалӧмӧн, мечтайтӧ горскӧй народъяслӧн вождь йылысь:

...Цепью железной нам тело
сковали,
Мертвым покоя в земле не дают.
Край наш поруган, и горы
отняли,
Всех нас позорят и розгами бьют.
Мы раскололись, не знаем отчизны,
Скот разгоняет так бешеный
зверь!
Где же ты вождь наш? Для
радостной жизни
Нас собери своим словом теперь!

Коста лирикалӧн основнӧй мотив—рӧдина дiнӧ радейтӧм.

Я счастья не знал, но я готов
свободу,
Которой я привык, как счастьем
дорожить,
Отдать за шаг один, который бы
народу
Я мог когда-нибудь к свободе,
проложить.

Стихотворнӧй „Фатима“ повестьын (роч кыв вылын) сетсьӧ горскӧй олӧмлӧн бытса эпопея.

Коста эрдӧдӧ царскӧй чиновникъяслысь взяточничество, народнӧй деньгаяс присвоитӧм, эрдӧдӧ военнӧй бюрократия замечательнӧй поэмаын „Кому живется весело?“ (Н. А. Некрасовлы подражайтӧм).

Аслас творческӧй да общественнӧй деятельностьын Коста выступайтліс и кыдз просветитель. Сійӧ смела тышкасьӧ царскӧй сатрапъяскӧд, кодъяс тормозитісны народнӧй просвещение.

Коста испытайтіс ас вылас великӧй роч культуралысь зэв ыджыд влияние. Сійӧ формируйтчис Пушкин, Лермонтов, Некрасов, Чернышевский, Добролюбов, Белинский влияние улын.

Коста творчестволӧн главнӧй торъялана чертаясысь ӧтиӧн эм сылӧн интернациональность, общечеловечность. Великӧй роч демократъяскӧд идейнӧй дружба воспитайтіс сыын народнӧй дружбалысь благороднӧй чувство. Сійӧ гижліс:

Весь мир—мой храм, любовь—
моя святыня
Вселенная—отечество мое...

Великӧй поэт кӧсйис народлы шуд, сылӧн медбур будущӧй вӧсна сійӧ сетіс ассьыс олӧмсӧ.

Сійӧ вӧлі тыр вераӧн, мый „войыс матыстчӧ помӧ“. Коста гижліс:

Минуты сочтены... Повсюду бьют
тревогу
Уж брезжит луч зари, играя на
штыках!..

Миян лунъясӧ свободнӧй горскӧй народъяс ыджыда радейтӧмӧн казьтылӧны асланыс замечательнӧй поэт йылысь, кодi сьыланкывъясӧн, художественнӧй кывйӧн тышкасис народлӧн шуд вӧсна. Шуд, код йылысь мечтайтіс Коста, аддзисны Сталинскӧй Конституция шондi улын олысь сылӧн потомокъяс.

Т. ДЖАТИЕВ.
В. СЕМЕНОВ.

Ответственнӧй редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3207. Типография Наркомместпрома Коми АССР.